

Vítejte u třetího vydání Občasníku Prahou jinak v roce 2026. V tomto krátkém periodiku distribuovaném zájemcům bezplatně přinášíme tipy na pražské výlety a zajímavosti, stejně jako historické střípky i pozvání na zajímavé akce. Občasník má hned několik pravidelných i méně pravidelných rubrik – stavba měsíce, výročí měsíce, architekt měsíce, tip na výlet či příběh měsíce. Jakoukoliv zpětnou vazbu pak rádi přivítáme na prahoujinak@email.cz. Zároveň neváhejte měsíčník šířit komukoliv, koho by téma Prahy, jejích příběhů, staveb a krás mohlo zajímat. Tématem tohoto čísla jsou **pomníky a sochy**, a to vzhledem k blížícímu se připomenutí narození jednoho z významných českých sochařů.

STAVBA

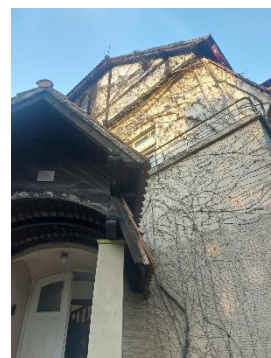

VYDÁNÍ

Vzhledem k tématu vydání si dnes představíme samostatnou kapitolu dějin architektury i sochařství, a tou jsou vily samotných sochařů s ateliéry. V krátkém období od roku 1900 do roku 1935 jich vzniklo hned několik a dodnes jde o významné stavby.

Za chronologicky první vilu tohoto typu můžeme označit vilu sochaře **Stanislava Suchardy** (Slavíčkova 6/248), kterou mu navrhl v roce **1907** věhlasný architekt **Jan Kotěra**. Sucharda bydlel ve Slavíčkově ulici teprve pár let, když však zvítězil v soutěži na rozměrný pomník Františka Palackého, potřeboval další prostor a přes ulici si nechal postavit svou druhou vilu. Stylově jde o kombinaci secese, lidové architektury a anglické architektury, kterou Jan Kotěra komponoval hned v několika stavbách v tomto období (např. Trmalova vila ve Strašnicích).

Druhá vila je sice o několik let mladší, ale i v tomto případě došlo ke spojení dvou slavných umělců. Pro sochaře **Čenka Vosmíka** navrhl vilu (Tichá 1224/3) v roce **1910** slavný **Josef Fanta** (autor budovy Hlavního nádraží v Praze). Charakteristický dům v secesním stylu s romantickou věží upoutá ve vilové lokalitě Hřebenka nejen svým originálním vzhledem a nápisy na fasádě, ale bohužel i dlouho neutěšeným stavem.

O rok mladší vila (**1911**), kterou si postavil sám pro sebe a svou rodinu **František Bílek** (Mickiewiczova 233/1), se naprosto vymyká architektonickým konvencím a stylu ostatních budov té doby. Vila má pořád nejbližší secesi, ale sochař, umělec i architekt v jednom Bílek, do ní promítl své životní i umělecké symbolistické pojetí. Zahradu vily zdobí **pomník Komenský se loučí s vlastí**. Zajímavé je, že v případě Bílka nešlo o jeho jedinou architektonickou realizaci a hned v sousedství své hradčanské vily postavil i běžnější secesní dům (Mickiewiczova 3) v řadě domů, v níž mají své zastoupení i architekti Jan Kotěra (Mickiewiczova 13) a František Kavalír (Mickiewiczova 11).

Stavba, která vznikala ve stejné době a dokončena byla v roce **1911**, je další unikát. Sám pro sebe si ji postavil sochař **Ladislav Šaloun** a zprvu byla zamýšlena jako ateliér pro jeho vznikající sochu Jana Husa na Staroměstském náměstí (Slovenská 1566/2). I v této vile však najdeme výrazné symbolické prvky včetně odkazu na básníka Otokara Březinu nebo filosofa Arthura Schopenhauera. Obytná část byla přistavěna k ateliéru až ve 30. letech.

Další významná stavba z naší série je vila s ateliérem, kterou na Ořechovce postavil v roce **1924 Pavel Janák** pro **Bohumila Kafku** (Na Ořechovce 484/41), autora sochy Jana Žižky na Vítkově. Typickou vilu z režného zdiva zapadající do této vilové oblasti doplňuje na zahradě epická socha Orfea od stavebníka vily.

I poslední představená a chronologicky nejmladší vila (U páté baterie 938/40, **1934**) je **od architekta Pavla Janáka**, vzhledem k realizaci ve 30. letech má však již funkcionalistický charakter. V rámci nově vznikající vilové čtvrti Baterie si v blízkosti Rothmayerovy vily nechal vilu s ateliérem postavit **Josef Mařatka**, který s Janákem spolupracoval například na realizaci Hlávkovy mostu.

VÝROČÍ VYDÁNÍ

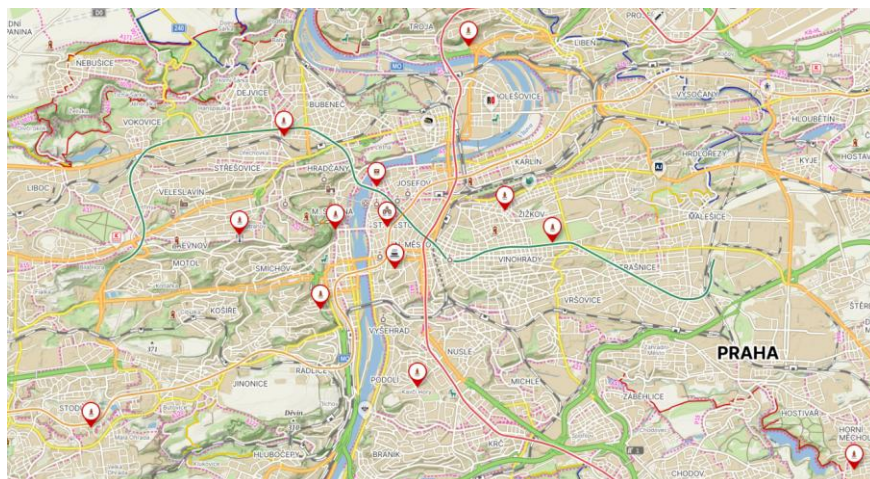
Dne 21. dubna si připomeneme výročí **100 let od narození sochaře Olbrama Zoubka**, pražského rodáka, který se do povědomí veřejnosti zapsal hlavně jako autor posmrtné masky Jana Palacha. Zoubek se narodil do rodiny bankovního úředníka a svá dětská a školní léta strávil na pražském Žižkově. Během druhé světové války pomáhal s výrobou plynových masek a po jejím konci začal se studiem na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v ateliéru Josefa Wagnera. Na této škole se také seznámil se svou první manželkou a matkou jejich dvou dětí sochařkou Evou Kmentovou. Složitá doba přelomu 60. a 70. let nedovolila Zoubkovi přijímat oficiální realizace a vystavovat, a tak se věnoval mimo jiné například restaurátorství, kdy se podílel na obnově zámku v Litomyšli. Po roce 1989 se zase k umělecké tvorbě naplno vrátil a roku 1996 byl oceněn státním vyznamenáním Medailí Za Zásluhy I. stupně. **Jeho díla a figurální plastiky jsou charakteristická štíhlou vertikálou a výraznými gesty a postoji.** Čtenáři mohou znát například pomník obětem komunismu na Újezdě nebo pomník Milady Horákové v Praze na Smíchově. Přehled všech pražských realizací Olbrama Zoubka tvoří následující tip na výlet.

NA
TIP VÝLET

Tip na výlet tentokrát může být dokonce sérií malých výletů, neboť pod přiloženým odkazem a QR kódem naleznete veškeré pražské realizace Olbrama Zoubka, které jsou rozesety po Praze včetně jejích okrajovějších částí.

<https://mapy.com/s/dokarusono>

KULTURNÍ TIPY

Až do 30. 6. je možné v zahradě Muzea literatury v Bubenči navštívit venkovní panelovou výstavu věnovanou básníkovi Raineru Maria Rilkemu a jeho vztahu k Praze. Za samostatnou návštěvu pak určitě stojí i samotná budova Muzea literatury, jde totiž o významnou vilu od architekta Maxe Spielmanna, jehož prací je hned několik honosných bubenečských vil (např. dnešní ruské velvyslanectví nebo residence amerického velvyslance).

Celý březen bude na náplavce na Rašínově nábřeží přístupná venkovní panelová výstava s názvem STOKY – 120 let pražské kanalizace, která připomíná výročí výstavby čistírny odpadních vod v Bubenči, což byla jak architektonicky, tak technicky přelomová stavba pro stav kvality života v Praze.

Vila Stanislava Suchardy projektovaná Janem Kotěrou se otevírá návštěvníkům pouze jednou měsíčně, a to 19.3., 23.4., 21.5. a 25.6, vždy od 16:00. Návštěvu je třeba předem rezervovat na muzeum@stanislav-sucharda.cz.

Adolf Loos Apartment and Gallery pořádá aukce obrazů nejvýznamnějších českých umělců včetně Toyen, Františka Kupky či Bohumila Kubišty. Vždy před aukcí představuje budoucí dražené předměty veřejnosti v předaukční výstavě, a právě jedna taková se uskuteční od 27. 3. a potrvá měsíc. Bonusem je unikátní výstavní prostor v pavilonu Expo 58 na Letné a bezplatný vstup. Detaily naleznete na [stránkách aukční galerie](#).

Galerie Josefa Sudka v hradčanské ulici Úvoz vystavuje až do 21. 6. **fotografie pořízené slavnými malíři** pro účely tvorby jejich obrazů. Setkat se tak můžete s málo známým aspektem práce malířů, v tomto případě např. Vojtěch Preissiga nebo sousedů z bubenečské ulice V Tišině Alfonse Muchy a Františka Šimona. Vstupné je 40 Kč plné a 20 Kč snížené. Více naleznete [zde](#).

Praha 10 po celý rok 2026 pořádá bohatý kulturní program, ze kterého stojí za vypíchnutí **bezplatné komentované procházky**, které se konají každý měsíc. Detaily naleznete [zde](#).

POZVÁNKA PROCHÁZKY

V dalším období se s Vámi rád uvidím na kterékoliv procházce, kterou jako průvodce povedu, ať již pro Prahu neznámou nebo pro Prahou jinak. Praha neznámá se zaměřuje na části Prahy, které zpravidla není možné navštívit s průvodcem, Prahou jinak naopak na známá místa, na která se vydáme a snažíme se na ně koukat novým pohledem okořeněným málo známými fakty.

Vstupenky na procházky Prahou jinak (PJ) můžete zakoupit na portálu [slevomat.cz](#), vstupenky na procházky Prahy neznámé (PN) přes webové stránky [prahaneznamy.cz](#).

- 10. 4. 2026 18:00 – [Zahrady Nového Města a Vinohrad](#) (PN)
- 12. 4. 2026 13:00 – [Malešice včetně neznámé botanické zahrady](#) (PN)
- 12. 4. 2026 16:00 – [Pražským hradem jinak](#) (PJ) – vyprodáno
- 19. 4. 2026 13:30 – [Petrínem jinak](#) (PJ) – vyprodáno
- 24. 4. 2026 18:15 - [Libeňská příroda a architektura](#) (PN)
- 25. 4. 2026 19:00 – [Večerním Vyšehradem jinak](#) (PJ)
- 26. 4. 2026 13:30 – [Architektura ve službách diplomacie](#) (PJ)
- 26. 4. 2026 16:30 – [Pražským hradem jinak](#) (PJ)
- 30. 4. 2026 18:15 – [Strašnice vilové i historické](#) (PN)
- 3. 5. 2026 15:00 – [Architektura ve službách diplomacie](#) (PJ) – vyprodáno
- 3. 5. 2026 18:00 – [Břevnov historický a vilový 2](#) (PN)
- 10. 5. 2026 16:00 - [Petrínem jinak](#) (PJ)
- 17. 5. 2026 15:30 – [Pražským hradem jinak](#) (PJ)
- 22. 5. 2026 18:15 – [Vilová čtvrť Baterie a okolí](#) (PN)
- 30. 5. 2026 14:00 – [Libeňská příroda a architektura](#) (PN)
- 30. 5. 2026 17:00 - [Po stopách Anthropoidu](#) (PN)

Kromě komentovaných procházek pak Prahou jinak vyvinula ve spolupráci s technologickou společností Aharta **online průvodce**, který je k dispozici i bez instalace jakékoliv aplikace. Výhodou tak je, že naskenujete QR kód a sami si projdete trasu podle svého tempa se zastávkami. V nabídce jsou dvě trasy – jedna je identická s komentovanou procházkou Jak bydlili architekti (**Vlastní vily architektů**), druhá je unikátní a vede po centru Prahy (**Centrem Prahy jinak**). Trasy je možné koupit v balíčku nebo samostatně na slevomat.cz.

SOUTĚŽ

Soutěžní otázka se tentokrát týká mostů, neboť se v dubnu v Praze otevře nový Dvorecký most, který propojí Podolí a Zlíchov a bude sloužit MHD, chodcům a cyklistům. **Napište tedy, který pražský most je Váš oblíbený, a z jakého důvodu.** Z odpovědí bude opět vybrán výherce, který obdrží vstup na libovolnou procházku zdarma. Své odpovědi zasílejte do 26. 4. 2026 na e-mailovou adresu prahoujinak@email.cz a do předmětu pište slovo Soutěž.

Výhercem minulé soutěžní otázky se stal pan Petr Lisý.

Další podrobnosti o činnosti Prahou jinak naleznete na facebooku, instagramu i slevomat.cz, pod ikonkami naleznete proklikávací odkazy.

